

Zmiana z szkieletowego na ciałopalny obrządek pogrzebowy należy do fundamentalnych zagadnień w archeologii epoki brązu. Transformacja w obrzędowości pogrzebowej, polegająca na paleniu zwłok, wiązana jest z wyraźnym zwrotem światopoglądowym względem wcześniejszych okresów dziejów ludzkich. Skala przestrzenna i czasowa tych procesów przyjęła nie znany dotąd wymiar. Na ogromnych obszarach kontynentu europejskiego w połowie II tysiąclecia p. Chr. (okres środkowej epoki brązu) dochodzi do unifikacji w sferze funeralnej, która trwała przez wiele wieków, aż do pojawienia się chrześcijaństwa. Geneza tego zjawiska podejmowana była przez wielu badaczy w przeszłości, ale jak dotąd nie została w pełni wyjaśniona. Mimo długich tradycji badawczych i wielu cennych prac poruszających kwestie genezy ciałopalenia w epoce brązu, nie została dotychczas przeprowadzona próba kompleksowej analizy tego zagadnienia. Celem projektu jest nowe podjęcie tego fundamentalnego zagadnienia dla pradziejów Europy w oparciu o dane z dwóch regionów, dla których zaproponowano szeroki wachlarz analityczny, nie tylko danych archeologicznych, ale także paleobiologicznych. Projekt realizowany będzie na dwóch obszarach testowych: Wielkopolsce oraz Górnym Śląsku. Wybór ten związany jest z występowaniem zarówno ciałopalnego i szkieletowego (a niekiedy koegzystencja w ramach jednego cmentarzyska) obrządku pogrzebowego wiążanego ze wspomnianym okresem, co stanowi optymalną sytuację dla podjęcia postulowanych badań. W odniesieniu do wybranych obszarów testowych planowane jest zastosowanie pakietu metodycznego, który ma za zadanie:

- ustalenie chronologii oraz dynamiki procesu przyjęcia zwyczaju kremacji zwłok w środkowej epoce brązu, w oparciu o serię datowań radiowęglowych AMS i reanalizę typologiczno-stylistyczną materiału archeologicznego,
- wskazania kierunków napływu idei nowych reguł pogrzebowych, analizy obejmujące ocenę lokalności/nielokalności osobniczej na podstawie badań stosunków izotopu strontu,
- ustalenie roli czynników ekonomicznych, społecznych oraz krajobrazowych w procesie formowania się ciałopalnego obrządku funeralnego z wykorzystaniem analizy przestrzennej oraz modelowanie statystycznego.